

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3168/2018
12.12.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из места ..., ..., чији је пуномоћник Немања Лукић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1767/18 од 22.08.2018. године, у седници одржаној 12.12.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1767/18 од 22.08.2018. године у ставу првом изреке и пресуда Првог основног суда у Београду П1 1365/16 од 18.12.2017. године у делу става другог изреке којим је утврђено да је тужилац у радном односу на неодређено време и у ставу трећем и четвртном изреке и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење у укинutom делу.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1365/16 од 18.12.2017. године, ставом првим изреке дозвољено је преиначење тужбе као у поднеску од 17.11.2017. године. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је утврђено да је тужилац у радном односу на неодређено време код тужене, те да му по том основу припадају сва права и обавезе из радног односа. Ставом трећим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да тужиоцу на име неисплаћених зарада у периоду од јуна 2013. године до августа 2017. године исплати укупно 1.935.753,25 динара у месечним износима и са законском затезном каматом ближе одређеним овим ставом изреке, као и да на наведене износе уплати доприносе за обавезно социјално осигурање и то: доприносе пензијског и инвалидског осигурања Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе здравственог осигурања Републичком фонду за здравствено осигурање и доприносе осигурања за случај незапослености Националној служби за запошљавање. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади парничне трошкове од 199.528,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1767/18 од 22.08.2018. године, ставом првим изреке одбијена је, као неоснована, жалба тужене и првостепена пресуда потврђена у ставу првом, делу става другог којим је утврђено да је тужилац у радном односу на неодређено време код тужене, ставу трећем и четвртном изреке. Ставом другим изреке укинута је првостепена пресуда у осталом делу става другог изреке и предмет у том делу враћен суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију тужене.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр, 72/11 ... 87/08), па је утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је од 2009. године запослен код тужене на радном месту ... при ПС ..., ПУ ... измештена у Плату је примао до маја 2013. године када је исплата прекинута без образложења. Према извештају из Централног регистра обавезног социјалног осигурања од 06.04.2015. године, утврђено је да је за тужиоца извршена пријава од стране МУП-а 04.02.2010. године, а да је датум престанка обавезног социјалног осигурања 31.05.2013. године. Из исказа тужиоца произилази да је запослен код тужене од 2009. године као ... у ПС ... и да је плату уредно примао до маја 2013. године када је исплата престала, да је имао обавезу прикупљања информација битних за безбедност грађана које је у писаној форми прослеђивао ланцу команде у ПС ..., а по његовом сазнању информације су даље прослеђиване ПУ ... измештена у ..., да није добио решење о престанку радног односа, као ни решење о заснивању радног односа (које је потписао), те да је његова радна књижица код тужене, те да у утуженом периоду није радио и да се налази на бироу као незапослено лице. Из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђена је висина потраживања за спорни период.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев тужиоца и утврдили да је тужилац у радном односу на неодређено време код тужене и обавезали тужену да тужиоцу исплати на име накнаде штете због неисплаћене зараде за период од јуна 2013. године до августа 2017. године новчане износе ближе означене за сваки месец наведеног периода са припадајућом каматом, те обавезали тужену да на име и за рачун тужиоца уплати доприносе за

обавезно социјално осигурање надлежним Фондовима ПИО и здравственог осигурања и доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање, закључивши да се тужилац од 01.02.2009. године налази у радном односу код тужене и да је од 04.02.2010. године до 31.05.2013. године био пријављен на осигурање код тужене, те да тужена, на којој је терет доказивања, није доставила доказ да је донела решење о престанку радног односа тужиоцу и тиме му омогућила право на правни лек.

Основан је ревизијски навод да је побијана пресуда донета уз погрешну примену материјалног права. Имајући у виду све околности случаја, Врховни касациони суд налази да је због погрешног правног схватања нижестепених судова изостало утврђење релевантних чињеница на околности благовремености тужбе ради утврђења постојања радно-правног статуса тужиоца као запосленог на неодређено време од чега зависи право тужиоца на исплату плате и правилна примена материјалног права о тужбеном захтеву.

У конкретном случају тужилац је кумулативно поставио тужбене захтеве и то ради утврђења постојања радног односа на неодређено време и накнаду по основу неисплаћених зарада у периоду од јуна 2013. године до августа 2017. године, као и да на наведене износе уплати доприносе за обавезно социјално осигурање. С тим у вези, утврђење радно-правног статуса тужиоца као запосленог на неодређено време и евентуална повреда овог права тужиоца је његов примарни тужбени захтев. Благовременост овако постављеног (примарног) тужбеног захтева је услов да суд приступи утврђивању осталих релевантних чињеница.

Сагласно ревизијским наводима, нема законите одлуке о тужбеном захтеву тужиоца без правилне примене одредбе члана 195. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05), којом је прописано да против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом. Рок за покретање спора је 90 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, за сада није могуће правилно применити наведену законску одредбу, односно нема услова за оцену благовремености тужбе (у смислу члана 195. Закона о раду), коју је тужилац поднео 21.06.2015. године, јер су нижестепени судови пропустили да утврде релевантну чињеницу а то је моменат сазнања тужиоца да му је повређено право на стицање радно-правног статуса запосленог на неодређено време. Будући да из тужиочевог исказа произлази да му је обустављена исплата плате у мају 2013. године, без усменог или писменог образложења, потребно је расправити од каквог су значаја наведене чињенице на његов радно-правни статус и моменат када је тужилац за њих сазнао.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је укинуо нижестепене пресуде уз враћање предмета првостепеном суду на поновно суђење, применом члана 416. став 2. ЗПП.

У поновном поступку првостепени суд ће, након што поступи по наведеним примедбама, оценити благовременост тужбе и донети закониту одлуку о тужбеним захтевима.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић